

**YLITORNION
SEURAKUNTA**

HANKINTAOHJE

Hyväksytty kirkkoneuvostossa
16.11.2023 § 136

SISÄLLYS

1 YLEISTÄ	3
1.1 Hankinnan periaatteet	4
1.2 Hankintojen lajittelu	5
1.2.1 Pienhankinnat	6
1.2.2 Keskitetyt hankinnat.....	7
1.2.3 Kansalliset hankinnat ja EU- kynnysarvon ylittävät hankinnat.....	7
1.3 Hankintaprosessi.....	8
2 VOIMAANTULO	9

1 YLEISTÄ

Ylitornion seurakunnan hankintaohjeella määritetään hankintojen hallintaa ja tavoitteet seurakunnan hankintatoiminnalle. Hankintatoiminnassa noudetaan julkisia hankintoja koskevaa lainsäädäntöä, taloussääntöä ja tätä ohjetta. Hankkijan on noudatettava kaikissa hankinnoissaan sellaisia menettelyjä, jotka ovat julkisissa hankinnoissa noudettavien periaatteiden mukaisia. Periaatteita on tasapuolisuus, syrjimättömyys, avoimuus ja suhteellisuus.

Hankintaohjeella tavoitellaan suunnitelmallista, hallittua ja laadukasta hankintatoimintaa. Sillä edesautetaan seurakunnan palveluiden järjestämistä kustannustehokkaalla hinnalla, edistetään kirkkohallituksen suosituksen mukaista hankintatoimintaa ja luodaan mahdollisuus paikallisille yrittäjille osallistua tarjouspyyntökilpailuihin.

Julkista hankintaa ovat tavaroiden ja palveluiden ostaminen, vuokraaminen, osamaksulla maksaminen, leasing- ja optiosopimukset sekä rakennus- ja käyttöoikeusurakoiden toteutukset.

Hankintaohjeella toteutetaan talousarviossa olevia tavoitteita. Ohjeen päivittämisestä päättää kirkkoneuvosto ja se voi olla osa muuta sääntöä. Hankintarajat päivittyvät aina lain päivittyessä. Hankintarajat päivitetään tarpeen mukaan. Hankintaohjeiden noudattamisen valvonta on osa sisäistä valvontaa.

Hankintakohtaisesti tarkastellaan mahdollisuudet ottaa huomioon laadun ja kestävän kehityksen näkökulmat. Hankinnan kestävyystarkastelussa taloudellisuus on vain yksi näkökohta, jonka lisäksi huomioidaan myös ekologisia ja sosiaalisia vaikutuksia. Taloudellisuutta tarkastellessakin kiinnitetään huomiota elinkaarikustannuksiin eikä vain ostohintaan.

1.1 Hankinnan periaatteet

Hankinnat on järjestettävä siten, että hankinnat tehdään taloudellisesti ja tehokkaasti. Hankinnat tehdään paikallisesti, kotimaasta tai EU-maista. Hankinnoissa pyritään julkisen talouden ja hallinnon kannalta kokonaistaloudellisesti edullisimpaan lopputulokseen. Seurakunnan hankinnat jaetaan pääsääntöisesti pienhankintoihin, kansalliset kynnysarvot ylittäviin hankintoihin sekä EU-kynnysarvot ylittäviin hankintoihin.

Hankinnat kilpailutetaan tarvittaessa ja säännöllisesti kohtuullisin väliajoin. Hankintamenettelyn lopputuloksen tulee palvella seurakunnan toimintaa ja että seurakunnan resursseja käytetään tarkoituksenmukaisesti ja tehokkaasti.

Hankintamenettelyyn osallistuvia toimijoita on kohdeltava tasapuolisesti ja syrjimättömästi ja toimittava avoimesti ja suhteellisuus huomioiden.

Avoimuus	<ul style="list-style-type: none">Avoimuudella tarkoitetaan, että hankinnan aloittamisesta ja tehdystä hankintapäätöksestä tiedotetaan riittävän laajasti esim. julkaisemalla hankintaa koskeva hankintailmoitus ja antamalla hankintapäätös perusteluineen tiedoksi asianosaisille. Avoimuus tarkoittaa myös, että kaikki keskeiset hankintaa koskevat vaatimukset ja sopimusehdot kerrotaan samansisältöisesti avoimesti kaikille hankinta-asiakirjoissa.
Tasapuolisuus	<ul style="list-style-type: none">Tarjouspyyntöä tai muita hankinta-asiakirjoja ei saa laatia siten, että hankinnan kohteen määrittely asettaa tarjoajat epätasa-arvoiseen asemaan. Tarjoajien ja tarjousten arvioinnissa tasapuolisuusvaatimus edellyttää, että asetetut vaatimukset koskevat samalla tavoin kaikkia tarjoajia. Toisiinsa rinnastettavia tapauksia ei saa kohdella eri tavoin eikä erilaisia tilanteita kohdella samalla tavoin, ellei tällainen kohtelu ole objektiivisesti perusteltua.

Syrjimättömyys	<ul style="list-style-type: none"> Ehdokkaita ja tarjoajia on kohdeltava julkisissa hankinnoissa samalla tavalla riippumatta sellaisista tekijöistä, jotka eivät liity hankinnan toteuttamiseen. Tällaisia tekijöitä ovat erityisesti ehdokkaiden tai tarjoajien kansallisuus taikka sijoittautuminen johonkin jäsenvaltioon tai alueelle. Syrjimätön kohtelu edellyttää siten myös, että eri paikkakunnilta olevia ehdokkaita tai tarjoajia kohdellaan samanarvoisesti kuin paikkakunnan yrityksiä.
Suhteellisuus	<ul style="list-style-type: none"> Suhteellisuuden periaate tarkoittaa, että tilaajan on kohdeltava tarjoajia suhteellisuuden vaatimukset huomioon ottaen ja että hankintaa koskevien vaatimusten tai ehdokkaalta tai tarjoajalta edellytettävien toimien tai selvitysten tulee olla oikeassa suhteessa hankinnan kokoon ja luonteeseen nähden.

Hankintojen yhteydessä ei saa antaa eikä ottaa vastaan lahjoja tai palvelusuorituksia toimittajilta. Henkilökohtaisia hankintoja ei saa suorittaa seurakunnan hankintojen yhteydessä eikä seurakunnan hankintasopimuksia ole asiallista käyttää omaksi edukseen.

1.2 Hankintojen lajittelu

Hankinnan arvo arvioidaan kertahankintana tai hankintahinta on esimerkiksi yhden vuoden tai enintään neljän vuoden aikana tehtävien hankintojen yhteenlaskettu arvo ilman arvonlisäveroa (HanL 3:17). Hankintaa ei saa pilkkoa tarkoitushakuisesti pienempiin osiin kynnysarvon alittamiseksi. Lähtökohtana on aina suurin mahdollinen ennakoitu arvo. Hankinnan arvolla tarkoitetaan arvonlisäverotonta hankintahintaa.

Hankintarajat muuttuvat hankintalain tai muun julkista talouden hankintoja ohjaavan toimielimen mukaisesti.

Hankinnan arvo alle 60 000 euroa, tavara-, palvelu-, suunnitteluhankinnat	PIENHANKINTA. jota ei tarvitse kilpailuttaa, mutta voidaan kilpailuttaa. Kilpailutuksen aloittamisessa käytetään tarve- ja tarkoituksenmukaisuus harkintaa. Kil-
---	---

	pailutuksessa tarjoukset tulee pyytää kohden- nettuna 2 - 4 tarjoajalta tai julkaista paikallisesti ja verkkosivuilla. Tilaajavastuulakia sovelletaan yli 9 000 euron hankinnassa.
Hankinnan arvo yli 60 000 euroa, tavara-, palvelu-, suunnitteluhankinnat	KANSALLINEN HANKINTA, johon sovelletaan hankintalain mukaisia me- nettelyjä, julkaistaan HILMA:ssa, <a href="http://www.hankin-
tailmoitukset.fi">www.hankin- tailmoitukset.fi
Hankinnan arvo yli 221.000 euroa tavara- ja palve- luhankinnoissa, EU-komissio vahvistaa kahden vuoden välein han- kinnan kynnysarvon	EU-KYNNYSARVON YLITTÄVÄ HANKINTA, johon sovelletaan hankintalain mukaisia me- nettelyjä julkaistaan HILMA:ssa, <a href="http://www.hankin-
tailmoitukset.fi">www.hankin- tailmoitukset.fi
Hankinnan arvo 60 000 - 150.000 euroa rakennus- urakoissa	PIENHANKINTA, josta tulee pyytää kirjallisia tarjouksia vähintään 2 tarjoajalta ja/tai julkaista paikallisesti tarjous- pyyntö
Hankinnan arvo yli 150.000 euroa rakennusura- koissa	KANSALLINEN HANKINTA, johon sovelletaan hankintalain mukaisia me- nettelyjä, julkaistaan HILMA:ssa, <a href="http://www.hankin-
tailmoitukset.fi">www.hankin- tailmoitukset.fi
Käyttöoikeussopimukset yli 500 000 euroa ja pui- tesopimukset	Ohjeistus tarkistettava hankintalaista

1.2.1 Pienhankinnat

Pienet ja helpot hankinnat toteutetaan aikaa säästäten, mutta syrjimättömästi. Pien-
hankinnoissa tulee noudattaa pienhankintoja koskevia ohjeita sekä hyvän hallinnon

yleisiä periaatteita. Hankintapäätöksen tekee viranhaltija tai kirkkoneuvosto. Hankintapäätöksessä tulee huomioida kokonaistaloudellinen näkökulma. Yli 9 000 euron hankintaan sovelletaan tilaajavastuulakia.

Pienhankinnoista voidaan avata tarjouskilpailutus, mikäli se on tarkoituksenmukaista ja hankinnan arvioitu arvo ylittää kilpailutukseen sovitun kynnsarvon. Tarjouskilpailu voidaan sivuuttaa, mikäli kilpailutuksesta aiheutuvat kustannukset ovat kohtuuttoman suuret hankintaan verrattuna tai kilpailutuksella ei arvioida saatavan hankintaan merkittävää säästöä.

Tarjouskilpailutuksessa voidaan käyttää asiantuntijan palveluita.

1.2.2 Keskitetyt hankinnat

Keskitettyjä hankintoja ja yhteishankintoja käytetään sellaisissa hankinnoissa, joissa jokaisen seurakunnan itse tekemä kilpailutus ei tuo lisäarvoa. Puitesopimuksia kilpailutetaan enemmän, jolloin sopimusaikana tuotteet/palvelut voi tilata suoraan puitesopimuskumppaneilta. Keskitetyillä hankinnoilla ja yhteishankinnoilla tarkoitetaan hankintapalveluiden kilpailuttamista useamman hankintaorganisaation (esim. kunnat, seurakunnat) tarpeisiin. Keskitettyjä hankintoja sekä yhteis- ja puitesopimushankintoja tehdään yhteistyössä esimerkiksi eri seurakuntien ja seurakuntayhtymien sekä kirkkohallituksen kanssa. Puitesopimusten hallinnoimisesta vastaa talouspäällikkö.

1.2.3 Kansalliset hankinnat ja EU- kynnsarvon ylittävät hankinnat

Kansallisiin hankintoihin sovelletaan hankintadirektiivejä osittain kevennettyinä laista tarkemmin ilmenevällä tavalla (HanL 9. luku)

EU -kynnsarvon ylittävät hankintojen osalta noudatetaan voimassaolevaa lainsäädäntöä.

Hankintaprosesseissa käytetään ulkopuolista asiantuntijaa tai asiantuntijoita.

1.3 Hankintaprosessi

- Arvioidaan hankinnan tarve
 - Määritellään hankinnan tarve ja ennen hankintaa kartoitetaan vaihtoehdot hankinnalle.
 - Arvioidaan hankinnan hinta ja toimitaan sen määräämän hankintalajin ohjeistuksen mukaisesti. Pienhankintoihin ei sovelleta hankintalakia.
- Päätös kilpailutuksesta

Arvioidaan kilpailutuksen vaihtoehdot ja etuudet. Viranhaltija tai kirkkoneuvosto sääntöjen määrittelemien rajojen mukaan.
- Päätetään tarjouskilpailun näkyvyys
- Nimetään vastuuhenkilö/ lisätietojen antaja tai työryhmä
- Valitaan tarpeen mukainen ulkopuolinen asiantuntija(t)
- Valmistellaan tarjouspyyntö, päätetään hankintapäätöksen perusteet (laatu/ hinta, kokonaistaloudellisuus tms.)
- Tarjousten vertaileminen
- Hankintalain mukaisien hankintojen kohdalla myös tarjousten yhtäaikainen tarkasteleminen ja dokumentointi
- Päätösesityksen valmisteltu
- Viranhaltijan / kirkkoneuvoston käsittely: hankintapäätös tai sopimuksen hyväksyminen tai vaihtoehtoisesti hankinnasta luopuminen tai hankintapäätöksen tekeminen eri laajuudessa kuin se on kilpailutettu.
- Päätöksestä tiedottaminen

- Mahdollisen sopimuksen tekeminen
- Vastaukset mahdollisiin valituksiin hankintapäätöksessä
- Hankinnan toimeenpano
- Hankinnan tarkastaminen ja mahdollinen hyväksyminen
- Mahdollinen reklamointi toimittajalle
- Laskun asiataarkistaminen ja hankinnan kirjaaminen kirjanpitoon ohjeiden mukaisesti
- Laskun hyväksyminen
- Mahdollinen kustannusten seuraaminen ja toteuman vertailu suunnitelmaan
- Mahdollinen merkintä irtaimistoluetteloon

2 VOIMAANTULO

Tämä hankintaohje tulee voimaan 1.1.2024.